

Anita Nordén, ordförande i överförmyndarnämnden:

– Det behövs fler gode män i Härjedalen!

I samhället finns människor som på grund av funktionshinder, sjukdom eller andra skäl inte har förmåga att bevaka sina egna intressen. Ofta kan problemet lösas genom att en närstående får fullmakt att sköta den hjälpbehövandes angelägenheter.

Men ibland är förhållandena så, att en utomstående person bör utses, som kan bevaka den hjälpbehövandes rättigheter, förvalta hans egendom eller sköta hans ekonomi. Denna stödperson kallas för *god man* och utses av tingsrätten. Rätten kan i vissa fall utse en förvaltare som har utökade befogenheter. Förvaltarskapet ersätter det som förr kallades omyndigförklaring. Även barn kan behöva en god man, om deras vårdnadshavare inte kan tillgodose barnets intressen. Även ensamkommande asylsökande barn har rätt till en god man.

Kommunen har till uppgift att kontrollera att de gode män och förvaltare som tingsrätten utser sköter sina uppdrag på ett tillfredsställande sätt. I Härjedalen har vi en överförmyndar-

nämnd som sköter detta – den utses av kommunfullmäktige för varje mandatperiod. Överförmyndarnämnden står i sin tur under uppsikt av Länsstyrelsen som kontrollerar att verksamheten följer de lagregler som finns.

Hjälpen genom en god man är frivillig och den enskilde är inte frångången sin rätt att bestämma själv. Hjälpen sker i dialog och samarbete – och med den enskildes samtycke i den mån den enskilde förstår vad saken handlar om.

En god man har rätt till skäligt arvode för sitt arbete. Arvodets storlek beror på uppdragets omfattning. Det är i första hand den enskilde som betalar arvodet och andra kostnader som behövs för att uppdraget ska kunna fullgöras.

Vi är i stort behov av flera gode män och vi vill därför ha kontakt med dig som är intresserad av att ställa upp. Hör av dig till Renate Josupeit, 0680-161 41, så kan du också få reda på mer om vad uppdraget innebär.

Kommunchefen på plats i Sveg

Härjedalens första kommunchef, Inger Lagerquist, har börjat sin tjänst. Hon kommer från Sköndal, Stockholm. Där har hon senast varit segmentchef hos service- och managementföretaget Sodexo AB i åtta år med övergripande ansvar för ca 500 anställda inom drift av patienthotell, måltids- och städservice, transporter m.m.

Inger har en bakgrund som marknadsekonom och med erfarenheter från näringslivet, många gånger med kommuner som kunder. Hon är 50 år och kommer ursprungligen från Vestlandet i Norge men har arbetat i Sverige sedan 1986.

Inger har sökt sig till Härjedalen bl.a. utifrån en önskan om maximal livskvalitet med natur och friluftsliv. Inte minst gäller det skidåkning. Hon har redan hunnit med några träningsåk i Svegs skidspår.

Inger har kommit igång med sitt nya jobb och ser fram mot spännande arbetsuppgifter där

hon blir kommunens högsta chef och ansiktet utåt. Hon kommer att röra sig såväl inom den kommunala organisationen som ute i vårt samhälle. Hon vill vara ute bland människor, företag, organisationer etc. i kommunen.

Vad hon sett av kommunen hittills tycker hon är enbart positivt. – Kommunen är välkött och det verkar vara ett bra samspel mellan politiker och tjänstemän, säger Inger.

Vi önskar Inger välkommen till Härjedalen och lycka till på det nya jobbet!

Tack och grattis!

Tack Anna, Anna Carin, Fredrik, Ida och Kajsa för strålande insatser i Vancouver-OS.

Alla kan inte vinna guld men även en fjärdeplats eller en kämpainsats är guld värd.

Ris och ros till skolan

Skolinspektionen har bedömt att skolorna i Härjedalen har goda resurser och hög lärartäthet men att kommunen måste se till att fler når kunskapsresultaten. Framförallt måste man analysera de stora skillnader som råder både mellan olika skolor i kommunen och mellan flickor och pojkar.

Några övriga iakttagelser i Skolinspektionens rapport:

- Kommunens förskolor och fritidshem erbjuder en trygg och bra verksamhet och de flesta grundskolor har trygga miljöer men att det även finns grundskolor med orolig miljö där ett förbättrat värdegrundarbete behövs.
- Kommunen måste se till att alla barn, elever och studerande får tillgång till likvärdig utbildning. Alla elever får inte tillgång till den undervisning eller de valmöjligheter som de har rätt till, exempelvis hem- och konsumentkunskap och teknik, språkval, utbud och genomförande av elevens val.
- Situationen behöver förbättras för barn och elever som är nyanlända eller har ett annat modersmål än svenska.
- Kommunen måste se till att alla elever i gymnasieskolan får den undervisningstid de har rätt till. På gymnasieskolan erbjuds ibland elever självstudier i stället för lärarledd undervisning,

utan att skolan följer upp att sådana studier passar den enskilde eleven.

- Skolinspektionen bedömer att kommunen inte erbjuder grundläggande vuxenutbildning i enlighet med lag och författning och att ingen aktiv rekrytering görs för att nå dem som har rätt till en sådan utbildning.

- Skolinspektionen bedömer även att Härjedalens kommun behöver förbättra sitt kvalitetsarbete, det vill säga systematiskt dokumentera, följa upp, utvärdera och analysera alla verksamheter.

Varje enhet inom kommunens utbildningsverksamhet arbetar nu för att åtgärda de påtalade bristerna, men framförallt för att skapa framgångsrika skolor där kunskaper, normer och värderingar förmedlas i en pedagogisk miljö där både barn/elever och vuxna känner sig trygga. Senast den 15 mars ska vi redovisa våra åtgärder för att rätta till de brister som Skolinspektionen pekat på.

Konsumentvägledning

Konsumentvägledaren hjälper dig med:

- Information om konsumentlagarna
- Klagomål på vara, tjänst eller annons
- Ekonomiska råd
- Råd och fakta inför ett viktigt köp

Tel.nr. enklare ärenden

0680-161 16 (Sveg 09.30-10.30)

0684-167 50 (Funäsdalen 10-11)

0680-164 50 (Ytterhogdal 10-11)

Tel.nr. kvalificerade ärenden

0642-448 02 (9-14)

Budget- och skuldrådgivaren hjälper dig att:

- Göra en hushållsekonomisk översikt
- Göra förslag till betalningsplaner
- Förhandla med kreditgivare
- Förbereda för en eventuell skuldsanering

Tel. 0680-177 90

Renhållningsinfo

Äntligen klart!

Under hösten har Reaxcer bytt och märkt soptunnor, på kommunens uppdrag. Tyvärr har leveransen av tunnorna varit mycket försenade och därför har det tagit mycket längre tid än planerat, men nu är entreprenörerna i det närmaste klara med kärbyten och märkning.

Vi vill för säkerhets skull uppmana alla att kontrollera att ert kärl är rätt märkt! Ni ser det på dekalen på sidan av kärlet. Om något inte stämmer kontaktar ni Reaxcer på 0680-714356, 0680-714362 eller e-postar till LillyAnn.Larsson@reaxcer.se eller till Gudrun.Revelj@reaxcer.se

Nu går vi över till ett behovsanpassat sophämtningssystem för alla som har egna kärl. I och med det nya systemet så kommer det att bli en årlig grundavgift samt en avgift för varje tömning.

Faktureringen för det nya systemet kom igång 1 januari 2010. Fakturan kommer som vanligt i april och i oktober. Det nya systemet bygger på ett förtroende och därför är det viktigt att alla abonnenter tar sitt ansvar och använder sin egen tunna.

Nyhet!

Alla avfallslämnare har nu möjlighet att köpa märkta 160 liters säckar (betalssäck) på kommunens återvinningscentraler, mot faktura. Dessa ska användas endast till hushållsavfall. Den fyllda säcken lämnas vid bemannad återvinningscentral i därför avsedd container.

I priset ingår transporter, omlastning och behandling av avfallet. Priset är detsamma som en tömning av ett 140 liters kärl. Grundavgiften betalas som vanligt.

Eftersom det finns krav på minst två tömningar av kärl per år, gäller två inköp av betalsäckar per år, kärl och betalsäck är likställda. Abonnenter i A-områden ska behålla sina kärl även om man vill köpa säckar istället för att använda kärlet. Den dagen man vill använda kärlet ska det finnas ett klart för användning direkt.

Nya öppettider på återvinningscentralerna från 1 januari 2010

ÅVC i Hede, Vemdalen, Lofsdalen och Funäsdalen/Ljusnedal har öppet maj-september varje onsdag samt varje lördag, oktober-april onsdag udda veckor och **varje** lördag.

Onsdagar 14.00-18.00 och **lördagar 09.00-13.00.**

ÅVC i Sveg, Ytterhogdal och Lillhärdal har öppet maj-september varje onsdag samt varje lördag, oktober-april onsdag udda veckor och lördag jämna veckor.

Onsdagar 14.00-18.00 och **lördagar 09.00-13.00.**

Se kommunens miljöalmanacka 2010

Lockbete för holländare

I Utrecht i Holland anordnades den 13-14 februari en stor emigrationsmessa för holländare som planerar att lämna sitt hemland för att skapa sig en framtid på annat håll. Härjedalens och Strömsunds kommuner deltog med en gemensam monter under projektet Midscand.

Mässan besöktes av omkring 10.000 holländare och vår monter var mycket välbesökt. Vi har nu kontakt med ett 60-tal intresserade som vi ska försöka få att flytta till Härjedalen.

En bromsande faktor är den ekonomiska krisen som slagit hårdare mot Holland än mot Sverige. Det gör att det just nu är svårare än normalt att sälja sitt hus, vilket ofta är en förutsättning för att man ska kunna ta steget och flytta till Sverige. Men intresset är stort för vårt land och för Härjedalen, och många i den

grupp vi fått kontakt med har redan börjat lära sig svenska.

De holländare som vill flytta hit har ofta ambitionen att starta eller ta över befintliga företag. Vi på näringslivskontoret är därför angelägna om att få information om företag som är eller kan bli till salu, så att dessa uppgifter kan matchas mot önskemålen från våra kontakter. Naturligtvis behandlar vi denna information konfidentiellt.

Fyra holländare har redan bosatt sig i kommunen och vårt mål är att ytterligare 25 personer flyttar hit under 2010.

Midscand är ett treårigt projekt som finansieras av Vattenfall Inlandskraft AB, Kommunförbundet, Strömsunds kommun, Härjedalens kommun och Länsstyrelsen samt EU:s regionala fond. Midscands två huvudsyften är dels att attrahera utländska och svenska företag (samt andra investerare) att etablera sig i Strömsunds och Härjedalens kommuner, dels att marknadsföra kommunerna som attraktiva att bosätta sig i.

Rekrytera personal

För att främja utbildning och kompetens i Härjedalen har nyligen ett nätverk bildats för samverkan i rekryterings-, utbildnings- och kompetensfrågor. I uppbyggnaden har kommunen, Arbetsförmedlingen, Landstinget, SYKES, Fortum och HMAB deltagit.

Nu erbjuder vi företagare i Härjedalen gratis medlemskap i vårt nya rekryteringsnätverk.

En IT-baserad mötesplats har skapats med möjlighet för medlemmarna att kommunicera och utbyta erfarenheter när man har tid. Samverkan kan ske konstant och är inte beroende av planerade möten. Man kan snabbt hjälpas åt med rekryteringsfrågor när det finns behov och det blir lättare att ta initiativ till gemensamma aktiviteter som t ex att förse medföljande make eller maka med jobb.

Arbetsökande kan via rekryteringsnätverkets hemsida anmäla sitt intresse av att jobba i Härjedalen.

Gå in på www.herjedalen.se/rekryteringsnatverket och läs mera.

Temaresor ska lyfta sommarturismen

Från och med maj 2010 anordnar bussbolagen bakom "Härjedalingen" även paketresor med olika teman för dem som vill besöka landskapet. Det sker som en del av det EU-stödda projekt som just syftar till destinationsutveckling och samverkan i Härjedalen.

Till att börja med erbjuds fem paket, med *kultur, golf, fiske, barn* och *aktiviteter* som teman. Den som vill ha en aktiv semester får i samarbete med företaget Strapatser prova på mountainbike, klippklättring och forspaddling i västra Härjedalens fjällvärld. De yngre temaresenärerna erbjuds bland annat Sagoö, badhusbad och älgfarmsbesök i Sveg, aktivitetshus och trollstig i Lofsdalen, Fjällmuseum i Funäsdalen och Mickelinas äventyrsländ i Ramundberget. Fiskepaketet innebär tre dagars guidat fiske i Lofsdalen, varav en dag med lokal fiskeguide, kombinerat med boende på någon av de exklusiva anläggningarna Fjällripan Lodge eller Lofsdalen Panorama. Golfarna får sitt lystmäte när de spelar på Härjedalens fyra fina golfbanor, från skogsland till fjällmiljö. De kulturintresserade får besöka Skogsmuseet i Ängersjö, Häxhuset i Lillhärdal, Kulturcentrum Mankell i Sveg, Fjällmuseet i Funäsdalen, Sameland i Mittådalen och slutligen Nyvällens fåbod vid Sonfjällets nationalpark.

Paketet innebär inte nödvändigtvis att man måste åka buss till Härjedalen – även de som åker bil eller flyger hit är lika välkomna att delta.

HÄRLIGA HÄRJEDALEN

Tillväxtverket på besök

Tillväxtverkets generaldirektör **Kristina Lugnet** besökte Härjedalen den 21 januari.

Näringslivschefen Bengt-Eric Lundborg och kommunalråden Gottfrid Jonsson och Anders Häggkvist var värdar för dagen och bjöd på ett späckat dagsprogram med besök hos Sykes och NBE Sweden samt en information om turismens utveckling och en helikoptertur över destination Vemdalen.

– Vi sitter på många instrument som kan hjälpa till med utvecklingen i kommunen, berättade Lugnet som såg många spännande investeringsmöjligheter. Tillväxtverket ska ha en aktiv och strategisk roll, till stöd

för entreprenörskap, företags konkurrenskraft samt nationell och regional utvecklingskraft. Tillväxtverket ska även arbeta för fler och växande företag samt ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i alla delar av landet.

Gottfrid Jonsson hälsar Kristina Lugnet välkommen till Härjedalen

Medborgarundersökningar varje mandatperiod

Fullmäktige har bifallit en motion om att införa medborgarundersökningar från 2010.

En medborgarundersökning ska genomföras varje mandatperiod för att få reda på medborgarnas synpunkter på den kommunala verksamheten. En sådan undersökning gjordes 2004. Under mars månad kommer 500 kommuninvånare att få en enkät från SCB för att vi ska få reda på vad du tycker om kommunen och vår verksamhet. *Vi vill att du tar dig tid och besvarar enkäten.* Resultatet kommer att redovisas senare under året.

Ingen skattehöjning

Efter en hel del arbete fastställde fullmäktige i november en budget för 2010.

Budgeten beräknas få ett överskott tillräckligt stort för att tillfredsställa lagkraven om en god ekonomisk hushållning och skattesatsen blir oförändrad.

Halverad sjukfrånvaro

Härjedalens kommun har lyckats halvera sjukfrånvaron bland sina anställda. Den uppgick 2009 till 4,9 % och så låg sjuk frånvaro har kommunens anställda inte haft sedan 1998.

En mycket glädjande siffra, framförallt då mycket tid och resurser lagts på utveckling av tidiga kontakter och ett intensifierat arbete i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. Härjedalens kommun har också ett väl fungerande samarbete med företagshälsovården i planeringen av förebyggande insatser.

Under hösten 2009 har en arbetsmiljöutbildning för cirka 180 chefer och fackliga representanter genomförts. Vid utbildningen medverkade både tjänstemän från kommunen och externa aktörer såsom Arbetsmiljöverket, Försäkringskassan, företagshälsovården och Röda korset.

Folkhälsan i kommunen

Välfärdsbokslutet för 2008 har redovisats utifrån underlag från Folkhälsoinstitutet. Det kan sammanfattas i nedanstående punkter:

- Antalet anmälda brott ökar stadigt, särskilt våldsbrotten som nästan fördubblats från 2002 till 2008.
- Det har blivit svårare ekonomiskt för ensamstående med barn, pensionärer och familjer med sjuk- och aktivitetsersättning.
- Allt fler kvinnor har eftergymnasial utbildning. Männerna stannar oftare på gymnasienivån.
- Fler flickor än pojkar är behöriga till gymnasiestudier, ca 90 % respektive ca 80 %.
- Kvinnor lever ca 5 år längre än män, 82 år respektive 76,4 år. Ökningen av medellivslängden har brutits under början av 2000-talet.
- Ohälsotalet (=antalet dagar med sjukpenning, sjukbidrag m.m.) ökar med ökad ålder. Kvinnor har högre siffror.
- Männerna är mer fysiskt aktiva än kvinnorna.
- Fler kvinnor än män har BMI över värdet 30.
- Dödligheten i hjärtsjukdomar ökar med åldern. Tre gånger så många män som kvinnor dör i hjärtinfarkt.
- Nästan inga kvinnor begår självmord. Bland männen är det främst i åldern 45-64 man begår självmord.
- Antalet rökande blivande mödrar har minskat kraftigt. Vid senaste mätningen rökte ingen.
- Det är främst äldre män som dör i lungcancer och KOL men även ett antal kvinnor. Nästan lika många totalt dör i KOL som i lungcancer.
- Det är även främst äldre män som dör i alkoholrelaterade sjukdomar.

Landstinget har också gjort en undersökning om folkhälsan i kommunen, Enligt den så är det mesta negativa ur folkhälsosynpunkt:

- Riskbruk av alkohol
- Självskattning av den egna hälsan är låg
- Många fallskador bland äldre
- Liten konsumtion av frukt och grönt

Positivt är att

- vi är fysiskt aktiva
- inte så många röker
- inga blivande mödrar röker
- vi har få tonårsaborter
- antalet hjärtinfarkter är få

Befolkningsutvecklingen

Vid årsskiftet var vi 10 585 invånare i kommunen, ungefär lika många som vi var år 1885.

Under 2009 minskade kommunens folkmängd med 60 personer. Huvudorsaken är att antalet avlidna under året är så många (163), jämfört med antalet födda (79). Inflyttningsnettot är + 27 personer, främst tack vare att så många flyttar hit från andra länder. Inrikes flyttningar visar på - 11 totalt.

Med ett mer historiskt perspektiv kan vi ändå säga att vi är många. De första invånarna kom sannolikt hit efter inlandsisens återgång för 6000-8000 år sedan. Fornfynd visar att olika bosättningar funnits här därefter. Dokumentet om Härjulf Hornbrytare från 1200-talet visar på bebyggelse söder om Lillhärddal t.ex. När Härjedalen blev svenskt vid freden i Brömsebro år 1645 var vi ca 1 000 invånare. I början av 1800-talet hade befolkningen ökat till ca 5 000. Sedan fortsatte ökningen fram till år 1950 då vi var drygt 16 000 boende i Härjedalen. Därefter har det sakta men säkert minskat fram till dagens nivå.

Mest utlånade böcker 2009

Hos Härjedalens bibliotek ligger följande böcker på topp när det gäller utlåning:

Vuxenböcker

1. **Blå dahlia**
Nora Roberts
2. **Den onda viljan**
Karin Fossum
3. **Flickan som lekte med elden**
Stieg Larsson

Barn- och ungdomsböcker

1. **Om jag kunde drömma**
Stephanie Meyer
2. **Mot spökslottet**
Thomas Halling
3. **Bli ihop**
Thomas Halling

Välkommen till biblioteket!